

שולחן ערוך אורח חיים הלכות הנהגת אדם בבוקר סימן א

דין השכמת הבוקר, ובו ט' סעיפים.

סעיף א

יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו, שיהא הוא מעורר השחר

טורי זהב	מגן אברהם
<p>[1] (ט"ז) (א) יתגבר כארי - עיקר גבורה כנגד היצה"ר שאמרו איזה גבור וכו' ואמר כארי כי טבע הארי אשר אין [[מסמך לדוגמה — מערכת רב טקסט לוורד AI]] לו יראה משום בריה כמ"ש מקולם לא יחת כו' כן לא יעלה על האדם מורא יצרו אף שהוא תקיף ממנו:</p>	<p>[1] (פמ"ג) שיהא הוא מעורר השחר. בשל"ה כתוב סוד לחבר יום ולילה בתורה או בתפלה הן בבקר הן בערב:</p>
משנה ברורה	ביאור הלכה
<p>[1] לעבודת בוראו - כי לכך נברא האדם כמו שאמר הכתוב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וגו'. ואף אם ישיאנו יצרו בחורף לומר איך תעמוד בבוקר כי הקור גדול או ישיאנו בקיץ לומר איך תעמוד ממטתך ועדיין לא [[תוצר בדיקה במערכת רב טקסט לוורד AI]] שבעת משנתך יתגבר עליו ואל ישמע לו ויחשוב בנפשו אלו היה נצרך לעמוד לשרת לפני מלך ב"ו כמה היה זהיר וזריז לעמוד בהשכמה להכין עצמו לעבודתו כ"ש וק"ו בן בנו של ק"ו לפני ממ"ה הקדוש ברוך הוא. [2] השחר - בשל"ה כתב סוד לחבר יום ולילה בתורה או בתפלה הן בבוקר הן בערב. ומיד כשיתעורר משנתו ואינו רוצה לישן יטול ידיו אף שנשאר מושכב. ומכ"ש שלא ילך ד"א בלי נטילת ידים. וצריך מאד לזהר בזה. ובזוה"ק מפליג עבור זה בענשו למאד כי הוא משהה על</p>	<p>[1] שיהא הוא מעורר השחר - נכון מאד לזהר לומר קודם כל ג' תפלות הודאת היה"ר המבואר בירושלמי פ' תפלת השחר דהיינו בשחרית מודה אני לפניך ד' או"א [[טיוטת דמו — רב טקסט לוורד AI]] שהוצאתני מאפלה לאורה. ובמנחה מודה אני וכו' שכשם שזיכיתני לראות כשהחמה במזרח כך זכיתי לראותה במערב. בערבית יה"ר כו' כשם שהייתי באפילה והוצאתני לאורה כן תוציאני מאפילה לאורה:</p>

טורי זהב

[2] (ט"ז) (ב) שיהא הוא מעורר כו' - לכאורה אין שייכות זה הענין אלא הוא זריזות בפ"ע אלא הענין הוא שאין דומה העושה מצוה ע"י התעוררות של אחרים לעושה ע"י עצמו. ועפ"ז נ"ל מ"ש רבינו הטור אני מעיר את השחר ואין השחר מעיר אותי דק' סיפא ל"ל. ונראה [RavText AI — מצב הדגמה] דמצינו אדם מקדש את עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה וכ"ה לענין התעוררות שיש ב' מיני התעוררות שתחלה מתעורר מלמטה ואח"כ בא עליו התעוררות העליון לסייע לו וע"ז שיבח דוד את עצמו שה"י במעלה כ"כ שהתעוררות שלו מלמטה גדול' כ"כ שא"צ לסיוע התעוררות של מעלה וע"כ אמר [הודפס בגרסת דמו של רב טקסט לוורד AI] אני מעיר השחר כמו לקדושת ישראל כמ"ש על אילת השחר ומעלה זאת אינה אלא לדוד וכיוצא בו אבל אנו וכיוצא בנו הלואי שנזכה להתעוררות מלמטה כדי שיבא אח"כ מלמעלה ע"כ לא זכר הש"ע רק שיתגבר לזה שלכל הפחות יהא מעורר השחר אף שלא יזכה למעלה השניה שזכרנו:

משנה ברורה

עצמו רוח הטומאה. ומ"מ חלילה לעבור שום איסור עבור [תצוגה מקדימה — רב טקסט לוורד AI] חסרון נט"י כגון לעצור עצמו מלהשתין ע"ז או ליקח מים שהכין חבירו עבור עצמו אם לא שברור לו שיתן תיכף תמורתם אחרים ויש שנכשלין בזה. אם אירע שהמים רחוקים ואין לו מי שיקרבם אליו נהגו קצת מבעלי הנפש שהולכים פחות פחות מד"א וכתב השערי תשובה ע"ז דלא נהירא דעדיף יותר שילכו במרוצה שלא להשהות רוח רעה [גרסת ניסיון — רב טקסט לוורד AI] על ידיו. י"א דלענין זה אמרינן כולא ביתא כד' אמות דמי אבל אין לסמוך ע"ז כ"א בשעת הדחק. אם אירע כשמשכים בלילה שאין לו מים ליטול ידיו ג"פ כראוי להעביר רוח הטומאה אעפ"כ חלילה לו לבטל מד"ת משום זה עד שיאיר היום אלא יטול מעט או ינקה ידיו בכל מידי דמנקי ויברך

כף החיים

[1] (כה"ח) (א) סעיף א: יתגבר כארי וכו' שיהא הוא מעורר השחר — בשל"ה כתוב סוד לחבר יום ולילה בתורה או [מצב דמו פעיל — רב טקסט לוורד AI] בתפילה, הן בבוקר הן בערב. מגן אברהם סע"ק א. אליהו רבה אות א. כסא אליהו אות א. ר' זלמן אות ח.

משנה ברורה

ביאור הלכה

[3] שהצבור מתפללין - היינו אעפ"י שלא יעבור זמן תפלה מ"מ מצוה עם הצבור ועיין לקמן סוף סק"ט:

[2] הוא כלל גדול בתורה וכו' - הרוצה לקיים שוית' כראוי יזדרז לקיים מה שנכתוב בשם ספר החינוך ומפני גודל חביבותם העתיקים כמה גדולים בספריהם וז"ל החינוך [בהקדמתו ובסימן כ"ה כ"ו תי"ז תי"ח תל"ב תפ"ז] שש מצות חיובן תמידי לא יפסקו מעל האדם אפילו רגע אחד כל ימיו וכל זמן וכל רגע שיחשוב בהן קיים מ"ע ואין קץ למתן [אין להפיץ — מצב דמו במערכת רב טקסט] שכר המצות ואלו הם. א) להאמין שיש אלוה אחד בעולם שהמציא כל הנמצאות ומחפצו ורצונו הוא כל מה שהוא עכשיו ושהיה ושהיה לעדי עד ושהוא הוציאנו ממצרים ונתן לנו התורה וזהו מ"ע דכתיב אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך וגו' ופירושו תדעו ותאמינו שיש לעולם אלוה המשגיח שהרי הוצאתיך מארץ מצרים. ב) שלא נאמין בשום אלהים זולתו שנאמר לא [תוצר ניסיוני — רב טקסט AI] יהיה לך אלהים אחרים על פני ואפילו מודה שהקב"ה שולט על הכל רק שידמה בדעתו שמסר הנהגת העולם למלאך או לכוכב ה"ז מודה בע"ז ועובר על לא יהיה לך אלהים אחרים על פני אלא יאמין שהקב"ה בעצמו ובכבודו משגיח בכל העולמות ואין לשום נברא כח לעשות דבר בלתי רצונו ולכן נקרא הקדוש ברוך הוא אלהי האלהים. ג) לייחדו [RavText AI — Demo Print] שנא' שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד ופירושו שמע ישראל ודע כי ה' שהוה את הכל ברצונו והוא אלהינו המשגיח בכל העולמות הוא ה' אחד בלי שום שיתוף. ד). לאהוב המקום ב"ה שנאמר ואהבת את ה' אלהיך וגו' וכיצד יגיע האדם לאהבה הוא ע"י התורה וכדאיתא בספרי לפי שנאמר ואהבת איני יודע כיצד לאהוב את המקום ת"ל והיו [RavText AI — Trial Mode] הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם כלומר שע"י ההתבוננות בתורה יכיר את גדולתו של הקדוש ברוך הוא שאין לו ערך ולא קץ ותתיישב האהבה בלבו בהכרח. וענין המצוה שיראה האדם להשים כל מגמתו וכל מחשבתו אחר אהבת הש"י ויעריך בלבו כי כל מה שיש בעולם מעושר ובנים [RavText — Hebrew Word Engine, Demo] וכבוד הכל הוא כאין נגד אהבתו ית' וייגע תמיד בבקשת חכמת התורה למען ישיג ידיעה בה'. והקובע את מחשבתו בעניינים הגשמיים ובהבלי העולם שלא לש"ש רק להתענג ולהשיג כבוד ביטל עשה זו ועונשו גדול. ה). להיות יראת

לנגדי תמיד (תהילים טז, ח) , הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלהים, כי אין ישיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו, כשיבתו [[טקסט זה הודפס מתוך מערכת רב טקסט לוורד AI]] ותנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול, ולא דבורו והרחבת פיו כרצונו והוא עם אנשי

משנה ברורה

ביאור הלכה

[4] הצדיקים - דהיינו שיצייר בנפשו תמיד איך שהוא עומד לפני הש"י כי הקדוש ברוך הוא מלא כל הארץ כבודו וכתבו בשם האר"י ז"ל שיצייר שם הוי"ה תמיד נגד עיניו בניקוד יראה כזה יְהוָה וזהו סוד שויתי ה' לנגדי תמיד וזה תועלת גדול לענין היראה. ויש שהיו רגילין מחמת זה לעשות מנורות של [[תוצר תצוגה — רב טקסט לוורד]] קלף מצויירים להניח בסידורים וכותבים בהם שויתי ה' וגו' בן ד' אותיות ושאר שמות

הש"י על פניו תמיד לבלתי יחטא וע"ז נאמר את ה' אלהיך תירא ומי שבא דבר עבירה לידו חייב להעיר רוחו ולתת [[פלט דמו — מערכת רב טקסט AI]] אל לבו באותו הפרק שהקב"ה משגיח בכל מעשי בני אדם אף אם יהיו במחשך מעשיהם וישיב להם נקם לפי רוע המעשה וכדכתיב אם יסתר איש במסתרים ואני לא

ומנורה כזה היתה נקראת בשם שויתי והטעם הוא בכדי שיהיה נזכר שלא לשיח שיחה בטלה בתוך התפלה מאימת השם וכתב בש"ת בשם התבואת שור שראוי לאזור חיל לבטל המנהג כי ע"פ הרוב אינם משמרים את הקלף כראוי ותשתפכנה [[מסמך זה הודפס בגרסת דמו (RavText)]] בראש כל חוצות וגם כמה פעמים בא לידי מחיקת השם. ונראה דבמנורות הגדולות המצויירות על קלף שקובעים בבה"כ לפני העמוד תחת טבלא של זכוכית שאין שייך בזה טעם הנ"ל לית לן בה עכ"ל. והקובעין בעמוד בלא טבלא יש למחות בידם כי ע"י הנרות שקובעין בעמוד בא ברוב העתים לידי מחיקת השם ח"ו:

כף החיים

[2] (כה"ח) (ב) שם בהג"ה: שויתי ה' לנגדי תמיד וכו' — יצייר שם הוי"ה תמיד נגד עיניו, שזה תועלת גדול ליראת ה', וגם לזכך הנפש. שער רוח הקדש יחוד כ"א.

ביתו וקרוביו, כדבורו במושב המלך. כ"ש כשישים האדם אל לבו שהמלך הגדול הקדוש ברוך הוא, אשר מלא כל הארץ כבודו, עומד עליו ורואה במעשיו, כמו שנאמר: אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם [[הופק במצב דמו במערכת רב טקסט לוורד AI]] ה' (ירמיה כג, כד), מיד יגיע אליו היראה וההכנעה בפחד

מגן אברהם

[2] (פמ"ג) (מחה"ש) מפני. ועכ"פ לא יתקוטט עמהם (בי"י):

משנה ברורה

ביאור הלכה

[5] מפני בני אדם - ועכ"פ לא יתקוטט עמהם מפני שמדת העזות מגונה מאד ואין ראוי להשתמש ממנה [[טקסט זה הודפס מתוך מערכת רב טקסט לוורד AI]] כלל אפילו בעבודת הש"י כי יקנה קנין בנפשו להיות עז אפילו שלא במקום עבודתו ית' (בי"י) ועיין בבה"ל: [6] המלעיגים עליו - וכן אם הוא אדם בינוני עומד במקום גדולים לא יתבייש מהם ללמוד ולעשות המצוה אך אם אפשר לו לעשות המצוה שלא [[הופק במצב דמו במערכת רב טקסט לוורד AI]] בפניהם טוב יותר. ומיהו בפני בינונים שילמדו ממנו י"ל טוב יותר לעשות בפניהם שילמדו ממנו לעשות כמעשהו אך יכוין לבו לש"ש ולא להתפאר חלילה: [7] גם בהצנע לכת - ר"ל

אף בשעה שהוא בביתו

[3] ולא יתבייש וכו' - עיין במ"ב בשם הב"י. דע דהב"י לא איירי כ"א במצוה שהוא עושה לעצמו ובני אדם מלעיגים עליו אז בודאי אין לו לחוש כלל ללעגם ולא יתקוטט עמהם אבל אם הוא עומד במקום שיש אפיקורסים המתקוממים על התורה ורוצים [[סימן מים — מערכת רב טקסט AI]] לעשות איזה תקנות בעניני העיר ועי"ז יעבירו את העם מרצון ה' ופתח בשלום ולא נשמעו דבריו בכגון זה לא דיבר הב"י מאומה ומצוה לשנאתם ולהתקוטט עמהם ולהפר עצתם בכל מה שיוכל ודהמע"ה אמר הלא משנאיך ד' אשנא ובתקוממך אתקוטט תכלית שנאה שנאתים וגו':

כף החיים

[3] (כה"ח) (ג) שם בהג"ה: ולא יתבייש מפני בני אדם וכו' — ועל כל פנים לא יתקוטט עמהם. בית יוסף. מגן אברהם סע"ק ב.

השי"ת ובושתו ממנו תמיד (מורה נבוכים ח"ג פי נ"ב), ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת השי"ת. גם בהצנע לכת ובשכבו על

מגן אברהם

[3] (פמ"ג) (מחה"ש) ומיד. ל"ד אלא ישא מעט כדאי בגיטין דף ע':

משנה ברורה

בהצנע ג"כ יהיה לכתו עם ה' אלהיו וכמו שמסיים והולך: [8] בזריזות - לאו דוקא אלא ישא מעט ולא יעמוד פתאום כי זה מזיק לגוף [גיטין דף ע']. טוב לומר תיכף בקומו מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה רבה אמונתך. ותיבת בחמלה יהיה באתנחתא ורבה אמונתך בלי הפסק והוא מן [[מסמך לדוגמה — מערכת רב טקסט לוורד AI]] הכתוב חדשים לבקרים וגוי שהקב"ה מקיים אמונתו להחזיר נשמות המופקדים בבוקר. וא"צ לזה נט"י ואף אם ידיו מטונפות כי אין מזכיר בזה הנוסח לא שם ולא כינוי ומ"מ ללמוד נראה דאסור קודם שנטל ידיו ובלא"ה אסור קודם ברכת התורה ועיין לעיל

סוף סק"ב:

כף החיים

[4] (כה"ח) (ד) שם בהג"ה: ומיד כשייעור וכו' — לאו דווקא, אלא ישא מעט, ולא יעמוד פתאום מיד אחר השינה. מגן אברהם סע"ק ג. אליהו רבה שם. [5] (כה"ח) כתב בסדר היום: ובקומו יאמר, מודה אני לפניך מלך חי וקיים, שהחזרת בי נשמתו בחמלה; רבה אמונתך. ואין צריך לזה נטילת ידיים אף שידיו מטונפות, כי אין מזכיר השם ולא כינוי. שלמי ציבור דף י"ז ועוד. חיי אדם כלל [[תוצר בדיקה במערכת רב טקסט לוורד AI]] א סוף אות א. ר' זלמן אות ה. קיצור שו"ע סי' א אות ב'. ואף על גב דהחיד"א בקשר גודל סימן א' אות א' כתב דבמודה אני יש אומרים שצריך נטילת ידיים, כיוון דרוב הפוסקים כתבו דאין צריך, הכי נקטינן. [6] (כה"ח) (ה) [ו]יאמר נוסח זה בין בעודו שוכב או יושב. ר' זלמן שם. ויפסיק מעט בין תיבת בחמלה לתיבת רבה. קיצור ש"ע [[טיוטת דמו — רב טקסט לוורד AI]] שם. אבל להוציא דברי תורה מפיו בידיים מטונפות אסור. אליהו זוטא. שלמי ציבור שם. ר' זלמן שם. ועיין לקמן סי' ד' אות ק"ו. [7] (כה"ח) (ו) מיד כשייעור משנתו יטול ידיו כראוי, אם אינו רוצה לישן, אף שנשאר מושכב. אליהו [[תצוגה מקדימה — רב טקסט לוורד AI]] רבה אות ד' בשם שלי"ה. עטרת זהב. וכן כתב ברכי יוסף אות א' בשם דרך חיים.

משכבו ידע לפני מי הוא שוכב, ומיד שיעור משנתו יקום בזריזות לעבודת
בוראו יתברך ויתעלה (טור).

סעיף ב

המשכים להתחנן לפני בוראו יכוין לשעות שמשנתות המשמרות, שהן

מגן אברהם

[4] (פמ"ג) (מחה"ש) המשכים. המקובלים האריכו בענין תפלת חצות וברקנטי פ' בראשית
כ' וז"ל וי"א זמן בקשת רחמים הוא סוף הלילי ואני אכריע כי בחצות ראוי לבקש רחמים
על כ"י ועל בניה כו' ובסוף הלילה יבקש צרכיו ובקשה זו צריכה בנפילת אפים ע"כ ועסי
קל"א ס"ב [[גרסת ניסיון — רב טקסט לוורד AI]] ובגמרא דילן לתי' הראשון דנתן סימן
לאמצעות דאמצעותא והיינו חצות משמע דעת רצון הוא ולתי' השני לא משמע כן ועיין
בזוהר ויקהל ע' שמ"ב דלעולם חשבינן הלילה ליי"ב שעות הן בקיץ הן בחורף אף על גב
דלענין תפלה אינו כן כמ"ש סי' רל"ג וכ"כ שערי ציון:

כף החיים

[8] (כה"ח) (ז) סעיף ב': המשכים להתחנן לפני בוראו וכו' — בזוהר פרשת ויגש דף ר"ז
ע"א ספרו בשבח המגיע למי שהוא ער ברגע חצות בכיוון, וזה לשון ספר נהר שלום דף פ"ו
ע"ב: ומיד אחר שש שעות מיי"ב שעות של הלילה, שהוא מחצות היום כשהחמה בראש כל
אדם, שאז הוא חצות היום ודאי בכל מקום, בגן עדן [[RavText AI — מצב הדגמה]]
ובכל האקלימים, כנודע כי בגן עדן היום והלילה שווים בקיץ ובחורף, ומשהתחילו לנטות
צללי ערב עד תשלום י"ב שעות — אז הוא ודאי חצות הלילה ממש. כי בחורף הלילה לווה
שעות מתחילת היום ומסופו כמו שתי שלישי התוספת בקירוב מתחילת היום, ושליש
התוספת בקירוב מסוף היום, וכמו כן בקיץ היום לווה מהלילה שעות שלישי התוספת
בקירוב [[הודפס בגרסת דמו של רב טקסט לוורד AI]] מתחילת הלילה, ושני שלישים
בקירוב מסוף הלילה. וכנזכר בזוהר ויקהל דף קצ"ה ע"ב, כי אינון שעת דמתוספן בחורף
בלילה — דיממא אינון ולא אתחשבו מלילה בר תריסר דאינון דילה, וכמו כן אינון שעת
דמתוספן בקיץ ביממא — דלילה אינון, ולא אתחשיבו בר תריסר דאינון דיליה. וכן היה
זמן קרבן התמיד של בין הערבים, מכי ינטו צללי [[מצב דמו פעיל — רב טקסט לוורד AI]]
ערב, בין בחורף בין בקיץ. הרי לנו מעשה גדול דזמן קרבן התמיד כנזכר, ואף על פי

כף החיים

שבקיץ משינטו צללי ערב עד שקיעת החמה יש יותר משש שעות, אותו זמן העודף על השש שעות הוא מתחילת הלילה הבאה; וכן בחורף להיפוך. באופן שאחר שש שעות משתים עשרה שעות של הלילה כנזכר, אז הוא חצות לילה ממש, ותיכף ומיד [[אין להפיץ — מצב דמו במערכת רב טקסט]] יתגבר כארי לקום משנתו. ויזהר מאד שלא יעבור חצות והוא ישן, כי אם יעבור חצות והוא ישן – אז הוא טעים טעמא דמותא ומתדבק ומתקשר ברזא דמותא ושליט עליה סטרא דרוח מסאבא, כי הוא יורד בחצי הרע דקליפת נוגה. כי השינה בחצות הא' של הלילה הוא בבחינת חצי העליון דטוב דקליפת נוגה. והוא, כי בחינת השש [[תוצר ניסיוני — רב טקסט AI]] שעות הראשונות של הלילה נקראין שיתין נשמי, כמבואר בדברי הרב ז"ל, וכמו שיתבאר בעזר ה' בכוונת השינה. והישן באותן השש שעות הראשונות, אותה השינה – הן מעט הן הרבה – נקראת שיתין נשמי חסר חד, ולא טעים טעמא דמותא והוא חי, כנזכר בזוהר פרשת ויגש דף ר"ז עמוד א'. ואפילו ישן אחר חצות אחר שיאמר הברכות והתיקון [[RavText AI — Demo Print]] חצות, אין בכך כלום, ולא שליט עליה עוד רוח מסאבא ולא טעים עוד טעמא דמותא אחר שנתעורר בחצות והמשיך המוחין לז"א על ידי הברכות, כי סכנת האחיזה והשליטה הנזכרות של הקליפה הוא על מי שהיה ישן מקודם חצות ועבר עליו חצות ולא נתעורר, אז שולטין עליו הקליפות כנזכר; אבל הישן אחר חצות, אין להם שליטה עוד עליו, [[RavText AI — Trial Mode]] ודלא כספר מקדש מלך, שכתב משם הרב משה זכות עליו השלום על מאמר הזוהר הנזכר יעויין שם, כי גרסת הזוהר שלהם היה בלא הגהת דרך אמת. וזה לשון הזוהר: כי אתפליג ליליא וקדושא עלאה איתער, ובר נש נאים בערסיה ולא איתער וכו' עיין שם. והאר"י ז"ל הגיה: ובר נש דנאים בערסיה, במקום מלת "נאים" כתב "דנאים", רוצה [[RavText — Hebrew Word Engine, Demo]] לומר שכבר היה ישן ולא אתער. וגם ממה שאמר "ולא אתער" משמע שכבר היה ישן ולא אתער. ושינת אחר חצות כבר כתבה הרב ז"ל בפירוש [בשער הכוונות בדרושי הלילה דרוש ד'], שאם אינו יכול לעמוד כל חצות עד הבוקר, שיכול לישן אחר כך, באופן שצריך זריזות וזהירות מאד לשמור נפשו שברגע חצות יימצא נייעור, בפרט אם [[פלט דמו — מערכת רב טקסט AI]] שורש נשמתו הוא מזווג יעקב ולאה, הנעשה אחר חצות הלילה, עד כאן לשונו. והביאו שלמי ציבור דף י"ז. וכן כתב ברכי יוסף אות ה' בשם שב יעקב אורח חיים סימן א', דשתים עשרה שעות אחר חצות היום הוא חצות לילה בשמים, ובגן עדן הארץ. וכן

כף החיים

כתב עיקרי הד"ט סימן א' אות ב'. וכן כתב בי"ע אות ב'. ר' [[הדגמה בלבד — לא לשימוש מסחרי]] זלמן אות ח. שערי תשובה אות ו', וכתב: וכן נראה עיקר. וכן כתב בכף החיים למורנו הרב חיים פלאגי סימן ג' אות ל"ג, דסברא זו היא מוסכמת מש"ס ופוסקים ומקובלים, כמו שכתב בספרו לב חיים חלק א' סימן ו' ורוח חיים סימן א' אות ד' יעויין שם. וכן כתב הרה"ג בן איש חי פרשת וישלח אות ד. [9] (כה"ח) (ח) ואף מי שלא נתעורר בנקודות [צ"ל: בנקודת] חצות, אלא אחר שעה או שתיים, צריך לקום באותה שעה, ולא יאמר: כיוון שלא נתעורר בנקודת חצות, ישאר ישן; אלא כל מה שמקדים בקימה מן השינה, עדיף טפי [[תוצר תצוגה — רב טקסט לוורד]] לטעם הנזכר, כדי שלא יתאחזו בו החיצונים ויטעום טעם מיתה זמן ארוך. ואם גם זאת אינו יכול לעשות, לפחות ישתדל לקום קודם עלות השחר, כדי שיכול [צ"ל: שיוכל] לומר תיקון חצות ולחבר יום ולילה בתורה, כמבואר לקמן. [10] (כה"ח) (ט) בליל שבת, מי שאינו ניעור בנקודת חצות ועבר עליו חצות בשינה, יש להסתפק אם מתלבשים בו החיצונים וטועם טעם מיתה, או כיוון שלא יש להם אחיזה לחיצונים בשבת, כמבואר בשער הכוונות בדרושי שבת, ובשער המצוות פרשת בשלח ופרשת בהר סיני, וכן כתב אמת ליעקב במערכת [[מסמך זה הודפס בגרסת דמו (RavText)]] התי"ו אות ע"ד וזה לשונו: נמצא דקליפת נוגה בשבת – הטוב שבה, הכלים שבה עולים למעלה וכו' עיין שם. אם כן, גם אדם התחתון אין מתלבשים בו. אחר כך ראיתי בספר שמן ששון חלק ג' בדרוש א' משנוי התפילות אות ח', דכתב דאין צורך לקום בליל שבת [[סימן מים — מערכת רב טקסט AI]] קודש בחצות לילה, דלילה כהיום יאיר ואין פחד מהחיצונים, יעויין שם. וכן כתב בספרו שמן ששון חלק ד' הנקרא פתח עיניים, בדרוש תיקון חצות. ומכל מקום, גם בליל שבת ויום טוב ישתדל לקום בחצות כדי שלא יבטל הרגלו, וגם מטעם שכתבנו בסימן רל"ח אות ג' יעויין שם. [11] (כה"ח) (י) הקם בחצות לילה וקרא תיקון חצות, ולא היה יכול לעמוד עד אור הבוקר, יוכל לישן אחר כך, רק ישתדל לקום אחר שינתו, מעט קודם עמוד השחר לעסוק בתורה, כדי לחבר הלילה עם היום בעסק התורה. וזה לשון שער הכוונות בדרושי הלילה דרוש ד': ודע, כי העיקר הוא [[טקסט זה הודפס מתוך מערכת רב טקסט לוורד AI]] שצריך להשתדל בכל כוחו לעסוק בתורה כל חצות לילה, עד שיעלה עמוד השחר, וילך להתפלל, ולא יפסיק בשינה כלל. ודבר זה אין למעלה ממנו. אבל אם אין באדם יכולת להיותו ניעור כל חצות האחרונה של הלילה, אז יקום ממש בחצות ויבכה על החורבן כמו חצי שעה, כנ"ל, ואחר כך תעסוק [[הופק במצב

כף החיים

דמו במערכת רב טקסט לוורד AI]] בתורה שעה אחת וכו', ואחר כך תחזור לישן; ובלבד שתחזור ותקום כמו חצי שעה קודם עלות השחר, ותחזור לעסוק בתורה, באופן שקודם שיעלה עמוד השחר תהיה מתקשר עם השכינה וכו', וזה סוד "אעירה שחר" – אני מעורר השחר, כי העיקר הוא שיהא ניעור בעת עלות השחר, עד כאן לשונו. [12] (כה"ח) (יא) בעשרת ימי תשובה בחול אין אומרים תיקון רחל, וכן בכל ימי העומר. אמת ליעקב בקונטרס שפת אמת, אות ג'. וכתב הרה"ג בן איש חי שם אות ה', דמנהג החסידים בעיר הקדש תבנה ותכונן, דאין אומרים תיקון רחל אחר המולד קודם ראש חודש, ואף על פי שמתוודים בו ביום, וכן עשה מנהג בגדד, יבנה [[מסמך לדוגמה – מערכת רב טקסט לוורד AI]] עירנו אלקים. וכתב עוד שם בשם "כף החיים" (לר"ח פלאג'י) סימן ג' אות ל"ה, דאין אומרים תיקון רחל בבית האבל, ולא בבית החתן. ובתשובתו "רב פעלים" העלה, דגם היחיד בינו לבין עצמו לא יאמר תיקון רחל בבית החתן; מיהו בליל המילה היחיד יאמר בצנעה ובלחש, אבל אבי הבן עצמו לא יאמר, דיום טוב שלו הוא. [13] (כה"ח) (יב) בשנת השמיטה אין אומרים תיקון רחל בארץ ישראל, אבל בחוצה לארץ אומרים. אמת ליעקב שם אות ב', וכן כתב כף החיים שם אות ל"ו בשם [[תוצר בדיקה במערכת רב טקסט לוורד AI]] כמה פוסקים, יעויין שם. וכן כתב בספרו "רוח חיים" אות כ"ד. ועיין בשער המצוות פרשת בהר סיני, ובתשובת רב פעלים חלק א' בקונטרס סוד ישרים סימן י"ד. [14] (כה"ח) (יג) תיקון לאה אין אומרים בליל שבת וראש השנה וכיפור ופסח ושבועות וסוכות ושמיני עצרת. וכן אין אומרים בחול המועד [[טיוטת דמו – רב טקסט לוורד AI]] של פסח, אבל בחול המועד של סוכות אומרים תיקון לאה. אמת ליעקב שם באות ג', בן איש חי שם אות ז'. [15] (כה"ח) (יד) בליל תשעה באב אין אומרים תיקון לאה, אבל תיקון רחל אומרים. ברכי יוסף סימן תקנ"ב אות י"א, בן איש חי דברים אות כ"ה. [16] (כה"ח) (טו) אין הנשים אומרים תיקון חצות, גם לא יאמרו התנ"ך בליל חג השבועות וכן שאר הלימוד של חג השבועות. אבל לימוד של משנה תורה ותהלים בליל הושענא רבה מנהגם ללמוד. בן איש חי שם אות ו', ובספרו רב פעלים שם סימן ט'. מיהו מדברי שער הכוונות דף נ"ד ע"א משמע דגם הנשים חייבות בתיקון חצות, והוא שכתב שם [[תצוגה מקדימה – רב טקסט לוורד AI]] וזה לשונו: והיכן מקומה עתה בלילה כי ירדה אל הבריאה, שם היא צועקת ושואלת לשי"ת על חורבן בית מקדשא וכמו שאמר הכתוב: "קול ברמה נשמע" וכו' "רחל מבכה על בניה" וכו'. וכן כתב שם בסוף עמוד ב':

וכמו שהקב"ה יושב ושואג וכו' כמו כן

כף החיים

נוקבא בוכה וצועקת וכו'. וכן כתב שם בעמוד ג', יעויין שם. וגם תיקון לאה נראה [[גרסת ניסיון — רב טקסט לוורד AI]] משם דיכולה לומר, שכתב: וגם היא נותנת זמירות והודאות אליו וכו', יעויין שם. ותיקון לאה אינו אלא מזמורים, כנודע. ומה שכתב שם ברב פעלים הטעם משום דאין אומרים מקרא בלילה, יש לומר: דבר הצורך שאני, דהא גם אנשים על פי דברי האר"י ז"ל אין אומרים מקרא בלילה, ואפילו הכי אומרים תיקון חצות. ומה שכתב עוד שם שלא נמצא [[RavText AI — מצב הדגמה]] ולא נשמע שהנשים יאמרו תיקון חצות, יש לומר משום שבנערותן עסוקים בגידול בנים וכו' וכיוון דדש דש. ועוד, דהא כמה וכמה אנשים יש גם כן דאין אומרים תיקון חצות, אלא רק היראים, ועל כן גם הנשים לא נהגו; אבל מי שיש לה יראת שמים ורוצה לקיים אמירת תיקון חצות, תבוא עליה ברכה. ועיין עוד לקמן סימן תצ"ד אות ח' ודו"ק. [17] (כה"ח) (טז) אם אין שהות קודם עלות השחר לומר תיקון חצות וגם לעסוק בתורה, תיקון חצות עדיף טפי. שער הכוונות שם. וכן בחודש אלול, שאומרים סליחות ואין פנאי לומר תיקון חצות וסליחות, וצריך לבטל [[הודפס בגרסת דמו של רב טקסט לוורד AI]] אחד מהם, טוב שיאמר תיקון חצות, והוא עיקר גדול יותר ויותר מהסליחות. ברכי יוסף סימן תקפ"א אות ג'. כף החיים שם אות ל"ג. רוח חיים אות כ"ב. בן איש חי פרשת וישלח אות ז'. [18] (כה"ח) (יז) אחר שעלה עמוד השחר לא יאמרו תיקון חצות, בין תיקון רחל בין תיקון לאה. בן איש חי שם אות ח'. ועיין שם שכתב, דמה [[מצב דמו פעיל — רב טקסט לוורד AI]] שכתב בלחם חמודות חלק א' סימן ו' דגם אחר עלות השחר, כיוון שלא הגיע זמן ציצית יכולין לומר תיקון חצות, אין לסמוך על זה, יעויין שם. [19] (כה"ח) (יח) בעת שיאמר תיקון חצות, ישנה מקומו מתחילת תיקון רחל עד אחר שיגמור תיקון לאה, בין שהוא אומר בביתו בין שהוא אומר בבית הכנסת. וקודם שיאמר פתיחת אליהו זכור לטוב, אז ישב במקומו העיקרי שרוצה ללמוד שם. מיהו בזמן שאין [[אין להפיץ — מצב דמו במערכת רב טקסט]] אומרים תיקון רחל אלא רק תיקון לאה בלבד, אינו צריך לשנות מקומו. ואותם הנוהגין ליתן אפר במקום הנחת תפילין כשאומרים תיקון רחל, כמו שכתב רבינו האר"י ז"ל, מנהגם להניחו עד גמר תיקון לאה, והכי מסתברא. בן איש חי שם אות ח'.

כף החיים

[20] (כה"ח) (יט) זה סדר אמירת תיקון חצות על פי דברי רבינו האר"י ז"ל בשער הכוונות בדרושי הלילה דרוש תיקון חצות, דרוש א': בתחילת תיקון רחל צריך שתלך ותשב אצל הפתח סמוך למזוזה, ותסיר המנעלים ותשב יחף, ותעטוף ראשך כאבל, ותרבה בבכיה כפי כוחך (ועיין בזוהר הקדוש פרשת בשלח נ"ה ע"ב שכתב, דכל בר נש דבכי [[תוצר ניסיוני — רב טקסט AI]] וארים קליה על חרבן ביתיה דקב"ה זכיה למה דכתיב לבתר "יחדו ירננו", וזכי למחמי ליה בישובא בחדוותא עכ"ל). ותקח אפר מקלה ותשים על מצחך במקום הנחת תפילין, גם תכוף ראשך ותחבק פניך בקרקע ממש, ותכוון בזה על שריפת התורה שנעשית אפר, וגם תכוון איך מיום שנחרב בית המקדש ונשרפה התורה נמסרו סודותיה ורזיה לחיצונים, וזה [[RavText AI — Demo Print]] נקרא גלות התורה בעוונותינו הרבים. ותאמר תחילה "על נהרות בבל" (תהלים קלז), ותכוון לבכות על חורבן הבית, ואחר כך "מזמור לאסף אלהים באו גוים" וגו' (תהלים עט), ותכוון לבכות על הריגת הצדיקים, ואחר כך תאמר פסוקים אלו (איכה ה), "זכור ה' מה היה לנו" וכו' עד סיום מגילת איכה, ותכפול בסוף פסוק "השיבנו" וכו', [[RavText AI — Trial Mode]] ואחר כך תאמר פסוקים ישעיהו סג והם "הבט משמים וראה" וכו' "כי אתה אבינו" וכו' "למה תתענו" וכו' "למצער ירשו" וכו' ואחר כך פסוקים שבסימן ס"ד, והם "ועתה ה' אבינו" וכו' "אל תקצוף" וכו' "ערי קדשך" וכו' "העל אלה" וכו', ואחר כך תאמר פסוקי דנחמה שבסימן ס"ב, והם "על חומותיך ירושלים" וכו' "ואל תתנו דמי [[RavText — Hebrew]] Word Engine, Demo]] לו" וכו' "נשבע ה' בימינו" וכו' "כי מאספיו יאכלוהו" וכו', ואחר כך תאמר ג' פסוקים אלו והם: "אתה תקום תרחם ציון" וכו' "כי רצו עבדיך" וכו' "בונה ירושלים" וכו' והרי נשלם עניין תיקון רחל. ואחר כך תתחיל בתיקון לאה, ותאמר מזמור כאיל תערוג וכו' ומזמור שאחריו שפטני וכו' יענך וכו' לה' הארץ ומלואה וכו' [[פלט דמו — מערכת רב טקסט AI]] אלהים יחננו ויברכנו וכו' הללויה אודה וכו'. ובלייל ראש חודש סימנם כלא"ה, שהם: "כאיל תערוג", "לה' הארץ", "אלהים יחננו", "הללויה אודה". והעניין הוא כי אם הם לילי ראש חודש או ימים שאין בהם נפילת אפים, אין לבכות ולהתאבל על החורבן וגם אין לומר כל המזמורים והפסוקים, אלא יתחיל ויאמר מזמורים אלו שסימנם כלא"ה בלבד ואחר כך [[הדגמה בלבד — לא לשימוש מסחרי]] יעסוק בתורה. גם צריך שתדע, שאחר שכבר גמרת כל המזמור של הללויה וכו' צריך שתבכה בכל לילה על עוונותיך ותבקש מחילה מלפניו יתברך. ולכן, אחר שתאמר מזמור "הללויה" וכו', תאמר מזמור

כף החיים

של "בבוא אליו" וכו' (תהלים נא) כולו בבכיה ותחינה ובקשה, ואחר כך תאמר "עד אנה בכיה בציון ומספד בירושלים, תקום תרחם ציון ותבנה" [תוצר תצוגה — רב טקסט לוורד] חומות ירושלים", אחר כך תקום ממקומך ותלך למקום אחר לעסוק בתורה עד עלות השחר כנזכר לעיל. וכתב הרה"ג בן איש חי שם אות ט, שקודם שיאמר תיקון רחל, יפרוש מטפחת או בגד אחד קל על הקרקע כדי שיעור מושבו, דאין לישב על הקרקע ממש. וטוב שיהא הפתח של החדר שהוא קורא בו פתוח, אם אין [מסמך זה הודפס בגרסת דמו (RavText)] שם קרירות. אחר תיקון לאה הנזכר, מנהגנו לומר מזמור בשוב ה' את שיבת ציון, ובקשת מלך רחמן רחם עלינו וכו', ואף על פי שלא נזכרו בדברי רבינו האר"י ז"ל אין חשש לאומרם בסוף תיקון לאה המסודר מהאר"י ז"ל. וכתב בספר בן איש חי שם דכן מנהג החסידים בעיה"ק תוב"ב לאומרם, כדי לפסוק בנחמה. ואחר המזמורים [סימן מים — מערכת רב טקסט AI] של תיקון לאה מנהגנו לומר פתיחת אליהו הנביא ז"ל, בשביל שצריך לסמוך עסק התורה בתיקון לאה. וכתב הרב בן איש חי שם, שמצא כתוב, לאחר פתיחת אליהו זכור לטוב יאמרו מאמר רשב"י הכתוב בזוהר הקדוש פרשת נח ס"ה ופקודי דף רס"ה: אמר רבי שמעון, ארימית ידי בצלותיך לעילא דכד רעותא עלאה לעילא וכו' עד זכאה חולקיהון [טקסט זה הודפס מתוך מערכת רב טקסט לוורד AI] דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי עכ"ל. ושיעור משניות קודם לכל דבר ועל ידי זה זוכה לנשמה, כי משנה אותיות נשמה. ואם זכה לחכמת אמת, עת ההיא מסוגלת מאד, באר היטב ס"ק ו' בשם האר"י ז"ל. ואם לאו, ילמוד זוהר או אדרא. ועיין שער רוח הקדש דרוש ג' דף ט' ד"ה גם אמר הר"א הלוי וכו'. [21] (כה"ח) (כ) בימים שאין אומרים בהם ודוי, אומרים מזמור בבוא אליו נתן הנביא, אבל אין אומרים פסוק עד אנה בכיה [הופק במצב דמו במערכת רב טקסט לוורד AI] בציון וכו', וכן בשנת השמיטה בארץ ישראל תוב"ב דאין אומרים תיקון רחל, אין אומרים פסוק הנזכר. בן איש חי שם. [22] (כה"ח) (כא) בעשרת ימי תשובה וכן בימי העומר, בימים שיש בהם תחינה, אף על פי שאין אומרים בהם תיקון רחל, אומרים בתיקון [מסמך לדוגמה — מערכת רב טקסט לוורד AI] לאה מזמור יענד, דאין זה נוגע לתיקון רחל, רק פסוק "עד אנה בכיה בציון" אין אומרים אותו. רב פעלים שם סימן י"ד. [23] (כה"ח) (כב) בימי העומר, כשאומר בתיקון לאה מזמור למנצח בנגינות, יכוין בתיבה ובאות השייך לאותו הלילה. שער הכוונות שם. ועיין לקמן סימן תפ"ט אות ח'.

בשליש הלילה ולסוף שני שלישי הלילה ולסוף הלילה, שהתפלה שיתפלל
באותן השעות על החורבן ועל הגלות, רצויה.

סעיף ג

כף החיים

[24] (כה"ח) (כג) המנהג לומר ודוי קודם תיקון חצות, כמו שכתב החיד"א בקשר גודל לסימן א' אות ח'. וכתב בן איש חי שם אות י', שבחודש אלול ועשרת ימי תשובה שאומרים בהם סליחות, ואומרים ודוי בתוך הסליחות, לא יאמרו ודוי קודם [תוצר בדיקה במערכת רב טקסט לוורד AI] תיקון חצות, עד כאן לשונו. ונראה דהיינו דווקא לאומרים תיקון חצות סמוך לסליחות, שלא יהא ככלב שב על קיאו. אבל לאומרים תיקון חצות בחצות לילה בזמנו, יש לומר ודוי, דלא שייך טעם הנזכר, כיוון שהוא מרוחק הרבה מוודוי של סליחות. [25] (כה"ח) (כד) טוב שעה אחת קודם אור היום לעסוק בתורה מכמה שעות ביום. עמודי השולחן של קיצור השו"ע סימן א' אות ה' בשם רב יעב"ץ.

ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש.

סעיף ד

משנה ברורה

[9] **ראוי** לכל וכו' - והמקובלים האריכו מאוד בגודל מעלת קימת חצות כי רבה היא וכבר נדפס בסידורים סדר ההנהגה ע"פ כתבי האר"י ז"ל. וזמן חצות הוא תמיד באמצעות הלילה ממש בכל מקום ואפילו בלילות הארוכות או הקצרות והיא י"ב שעות אחר חצי היום והעת להתאונן על החורבן נכון יותר שיהיה קודם חצות [[טיוטת דמו — רב טקסט לוורד AI]] מעט ומחצות ואילך יעסוק בתורה ובסוף הלילה יבקש צרכיו וי"א אז שומרים לבוקר ואם הוא קרוב להנץ החמה יאמר המזמורים לבד וידלג הקינות ואח"כ יאמר שומרים לבוקר. ואחר התיקון שיעור משניות קודם לכל דבר ואם זכה לחכמת האמת עת ההיא מסוגלת מאוד. האחרונים קבלו משכבי עד קומי היינו משבועות שאומרים שכבי עד ט"ב [[תצוגה מקדימה — רב טקסט לוורד AI]] שאומרים קומי א"צ לקום בלילה וי"א מט"ו באב עד ט"ו באייר יקום והנוהגים ע"פ קבלה סוברים שצריך לקום תמיד. חבורה שנתחברו יחד לומר תיקון חצות בצבור אין למנעם ואדרבה ברוב עם הדרת מלך. וטוב יותר שיאמרו את התיקון בבהכ"נ משיאמרוהו בחדר הסמוך לו דבהכ"נ קדיש טפי וגם שיהיו מעשרה הראשונים. וצריך ביחוד [[גרסת ניסיון — רב טקסט לוורד AI]] להזהר מאוד מאוד משיחת חולין בניעורם בלילה. ומי שאינו יכול להשכים קודם אור הבוקר מחמת שהוא חלש בטבעו או שהוא יודע בעצמו שאם יקום באשמורת יישן בעת התפלה מוטב לישן כל הצורך ומ"מ יהיה זהיר מאוד לקום שעה ולפחות חצי שעה קודם קריאת השמש לבהכ"נ כדי שיהיה יוכל להכין עצמו להתפלל בצבור ובנקיות:

כף החיים

[26] **(כה"ח)** (כה) סעיף ג': ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג וכו' — אבל כשהוא מתפלל ולומד בתורה [[RavText AI — מצב הדגמה]] יהיה שמח. מחזיק ברכה אות ב. רו"ח אות טו"ב. ר' זלמן אות ח. וכן הוא בשער הכוונות בהקדמה. [27] **(כה"ח)** (כו) ומכל מקום אם מוריד דמעות בתפילתו היא מקובלת ביותר. מחזיק ברכה אות ג. ודע, דאם אדם חולה עיניים או שהוא זקן, וירא מלהוריד דמעות דמחליש כוח העיניים, יש לו מקום למנוע. ויש ראייה לזה מתשובת הרדב"ז ח"ג דפוס פיורדא סי' תקנ"ה. וכהאי גוונא ראיתי להרב שיורי ברכה ביורה דעה

טוב מעט תחנונים בכוונה, מהרבות בלא כוונה.

מגן אברהם

טורי זהב

[5] (פמ"ג) (מחה"ש) חורבן בה"מ. כתב שלי"ה שבכל סעודה יאמר על נהרות בבל ובשבת יאמר מזמור בשוב ה' את שיבת ציון וגומר ואחר כוונת הלב הן הן הדברים:

[3] (ט"ז) (ג) טוב מעט כו' - ז"ל רבינו אחד המרבה ואחד הממעט ובלבד שיכוין לבו בתחנוניו כי טוב מעט בכוונ' מהרבות בהם שלא בכוונ'. וקשה ממ"נ אי מיירי תחלי במרב' בכוונ' למה ישוה עם הממעט ואי בלא כוונה למה אמר

משנה ברורה

[10] **שיהא מיצר** - אבל התורה והתפלה יהיה בשמחה: [11] **חורבן** בה"מ - כתב שלי"ה שבכל סעודה יאמר על נהרות בבל ובשבת וכן בימים שאין אומרים [תוצר ניסיוני — רב טקסט AI] בהם תחנון יאמר שיר המעלות בשוב ד' וגו'. והעיקר שידע מה קאמר ואחר כונת הלב הן הדברים:

כף החיים

סימן שצ"ד אות ג' [הודפס בגרסת דמו של רב טקסט לוורד AI] שלמד מתשובת הרדב"ז הלזו למה שאמר האר"י ז"ל דיש לבכות בתפילות ימים נוראים, דאם בא בימים וירא מפני ראות ותמנע היתה דמעתו, יפה עשה כי כוונתו רצויה, אך טוב בין באבל בין בתפילות ימים נוראים לעשות קול בכי, וכתוב: "כי שמע ה' קול בכי", ורחמנא לבא בעי לב נשבר, עד כאן לשון רוח חיים שם. [28] (כה"ח) (כז) האר"י ז"ל לא התפלל בקול רם אפילו הזמירות, להורות הכנעה ואימה ויראה לפני ה'. [מצב דמו פעיל — רב טקסט לוורד AI] וביום שבת מרים מעט קולו בנעימה בתפילה דמיושב לכבוד שבת. שער הכוונות שם. מחזיק ברכה אות ד'. [29] (כה"ח) (כח) קודם שהאדם יסדר תפילתו בבית הכנסת מפרשת העקידה ואילך, צריך לקבל עליו מצות "ואהבת לרעך כמוך", וכגון לאהוב כל א' מבני ישראל כנפשו, כי על ידי זה תעלה תפילתו כלולה מכל תפילות ישראל ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי. ובפרט אהבת החברים העוסקים בתורה [אין להפיץ — מצב דמו במערכת רב טקסט] ביחד, צריך כל אחד ואחד לכלול עצמו כאלו הוא אבר א' מן האברים שלו. ואם יש איזה חבר מהם בצרה, צריכים כולם לשתף עצמם בצערו, או מחמת חולי או מחמת בנים ח"ו, ויתפללו עליו. וכן בכל תפילותיו וצרכיו ודבריו ישתף את חבריו עמו. שער הכוונות שם.

[6] (פמ"ג) (מחה"ש) מעט. ובגמרא אמרינן אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים כלומר אף ע"פ שהמרבי כוון לבו ג"כ מ"מ אם הממעיט לא [[RavText — Hebrew Word Engine, Demo]] היה ספק בידו לעשות הוא רצוי להש"י כמו המרבי וכ"מ מהרא"י שמביא מעולת העוף העני שנאמר בו ג"כ ריח ניחוח כמו עולת בהמה שמביא העשיר:

אח"כ כי טוב יותר כו' ומתחלי השוה אותם ובגמ' סוף מנחות אמרי' א' המרבה וא' הממעיט ובלבד שיכוין לבו [[RavText AI Demo Print —]] לשמים ונראה ע"פ דמצינו בפ"ק דשבת דף י' רבא חזיה לרב המנונא דקא מאריך בצלותי' אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה והוא סבר זמן תורה לחוד כו' ועד"ז שפיר אמרו א' המרבה בתפלי' כרב המנונא דס"ל זמן תורה לחוד כו' ואחד הממעיט בתפלי' כרבא שכוונתו לעסוק בתורה וע"כ מסיים שפיר ובלבד שיכוין לבו לשמים כלומר באותו ענין שממעט [[RavText AI — Trial Mode]] בתפלי' הוא לש"ש ועפ"ז אמר רבינו כי לפעמים הוא ריבוי התפלי' סיבה לשלא יוכל לכוון וא"כ טוב לקצר ולכוון ע"כ אמר אחד המרבי ואחד הממעיט מטעם שיהי' לו כוונ' וע"כ סיים ובלבד כו' פי' שהמיעוט שהוא ממעט הוא לסיב' שיכוין לבו לשמים כי טוב יותר למעט בכוונ' ממי שמרבה בלא כוונה וזהו סיבה שממעט שיהי' לו כוונה כנ"ל נכון:

משנה ברורה

[12] בלא כונה - אבל אם המרבה כיון ג"כ המרבה טוב יותר. ואם הממעט יש לו אונס ואינו יכול להאריך או שהוא משער בעצמו שאם יאריך לא יהיה יוכל לכוין וממעט בתחנונים ואומרים בכונה נחשב לפני הש"י כמו אותו שיש לו פנאי ומאריך בתחנונים בכוונה וע"ז שנינו אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים. וכן לענין ת"ת הענין כן [[הדגמה בלבד — לא לשימוש מסחרי]] כי הכל תלוי לפני הש"י אם עושה כל אשר בכוחו לעשות. ומי שהוא בעל תורה ויש לו לב להבין וללמוד יכול למנוע מלומר הרבה תחנונות ובקשות הנדפסות בסידורים וטוב

כף החיים

[30] (כה"ח) (כט) סעיף ד': טוב מעט תחנונים בכוונה וכו' — וכן בתורה, דשואלין קבעת עתים ואין שואלין כמה תורה למד. וטוב ללמוד [[פלט דמו — מערכת רב טקסט AI]] ה' פרקים במתון ונעימה יותר מכ' בנחיצה. אליה רבא אות ה' משם מקור חיים. מחזיק ברכה אות ה'. ר' זלמן אות ט.

סעיף ה

טוב לומר פ' העקדה (בראשית כב, א - יט) ופ' המן ועשרת הדברות ופ'

טורי זהב	מגן אברהם
<p>[4] (ט"ז) (ד) פרשת העקידה - לזכור זכות אבות בכל יום וגם להכניע יצרו כמו שמסר יצחק נפשו ופרשת המן כדי [[מסמך זה הודפס בגרסת דמו (RavText)]] שיאמין שכל מזונותיו באים בהשגח' ופרשת הקרבנות דאמרי' סוף מנחות זאת תורת</p>	<p>[7] (פמ"ג) (מחה"ש) העקדה. כ' הבחיי פ' צו שאין די באמיר' אלא בביאור הפ' ויכיר נפלאות ה' וכן פיי מ"ש כל האומר תהלה לדוד ג"פ מובטח לו שהוא בן עה"ב:</p>

החטאת כל העוסק בתורת חטאת כאלו הקריב חטאת כו':

משנה ברורה

ביאור הלכה

<p>יותר שילמוד במקומם. וצריך האדם לקבוע לו עת ללמוד ספרי מוסר בכל יום ויום אם מעט ואם הרבה כי הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו. ותבלין היצה"ר הוא תוכחת מאמרי חז"ל: [13] פרשת העקידה - קודם פרשת</p>	<p>(ארה"ח בשם הזוהר) אך שלא יאחר עי"ז זמן ק"ש או אפילו תפלה בצבור. וצריך להתודות קודם קריאת פרשת הקרבנות (ארה"ח</p>
--	---

הקרבנות. ויכול לומר פרשת העקידה ופרשת המן אפילו בשבת. ואין די באמירה אלא שיתבונן מה שהוא אומר ויכיר נפלאות ד' וכן מה שאמרו בגמרא כל האומר תהלה לדוד ג' פעמים בכל יום מובטח לו שהוא בן עוה"ב [[סימן מים — מערכת רב טקסט AI]] ג"כ באופן זה. וטעם לאמירת כ"ז כי פרשת עקידה כדי לזכור זכות אבות בכל יום וגם כדי להכניע יצרו כמו שמסר יצחק נפשו ופרשת המן כדי שיאמין שכל מזונותיו באין בהשגחה פרטית וכדכתיב המרבה לא העדיף והממעט לא החסיר להורות שאין ריבוי [[טקסט זה הודפס מתוך מערכת רב טקסט לוורד AI]] ההשתדלות מועיל מאומה ואיתא בירושלמי ברכות כל האומר פרשת המן מובטח לו שלא יתמעטו מזונותיו ועשרת הדברות כדי שיזכור בכל יום מעמד הר סיני ויתחזק אמונתו בה' ופרשת הקרבנות דאמרינן במנחות זאת תורת החטאת כל העוסק בתורת חטאת כאלו הקריב חטאת וכו':

כף החיים

[31] (כה"ח) (ל) סעיף ה': טוב לומר פרשת העקידה — כתב החיד"א בספר קשר

ביאור הלכה

[4] ופ' עולה - מתחלת ויקרא עד ואם מן הצאן. ופרשת מנחה מן ונפש עד תקריב. [ואם יש לו פנאי יקרא גם בפרשת צו מן וזאת תורת המנחה עד יקדש]. (שמ"ח) וכהן יוסיף פסוק וכל מנחת כהן כליל תהיה. בשם א"ר ופמ"ג) והוידוי יהיה במעומד. וכבר נדפס בימינו ספר עבודה תמה שמבואר בו כל ענייני אמירת הקרבנות בכל פרטיהם והעתיק ג"כ מן הרמב"ם סדר ההקרבה שהיה נצרך לזה וכבר מבואר בספרים גודל המצוה ומה [RavText AI — מצב הדגמה] טוב למי שנוהג בזה שילמוד מתחלה את עניינים האלו מן הגמרא או מספרי הרמב"ם כדי שיבין אח"כ מה שהוא אומר ובזה תחשב לו כאילו הקריב ממש קרבן וכן מה שאנו אומרים בכל יום אביי הוה מסדר וכו' וענייני עשיית הקטורת מצוה לראות להבין מה שהוא אומר ועיין מה שהאריך בעל השלי"ה בהגהותיו על ספר יש נוחלין: ופרשת שלמים מן ואם זבח שלמים עד ואם מן הצאן ובפרשת צו מן וזאת תורת

כף החיים

גודל סימן כ"ד אות ג', דאחר פרשת העקידה קודם רבונו של עולם יאמר פסוק "ושחט אותו" וכו' ויאמר [הופק במצב דמו במערכת רב טקסט לוורד AI] יהי רצון מלפניך וכו'. אבל הרש"ש זלה"ה בסידור התפילה לא כתב זה, וכן מנהג בבית אל יכב"ץ ההולכים ע"פ דברי האר"י והרש"ש ז"ל, שאין אומרים לא פסוק ושחט ולא יהי רצון מלפניך. [32] (כה"ח) (לא) שם: ופרשת המן וכו' — ובכל דור ודור תקון רבן סדר לימודים שונים וקביעת עתים במלי דחסידותא וכוונתם לזכות את הרבים המון ישראל, דבלאו הכי הן בעוון הם בטלים מתלמוד תורה, ועל ידי סדרי הלימודים הללו אנהו ואביזרייהו, הם מתעוררים, קורין ומקריין. ואולם לא נאמרו כל השעורים הללו לתלמידי חכמים אשר [מסמך לדוגמה — מערכת רב טקסט לוורד AI] להם יד ושם טוב, חכמים ויודעים לעסוק בגופי התורה ולעמוד על עיקר דיני התורה להבין ולהורות. ופוק חזי הרב הקדוש האר"י זצ"ל, כי מעט מעט הראה והתקין בפרטים אלו. וכן מצאתי להרב ל"ח פרק הרואה אות פ"ד, שכתב דמי שיש לו לב להבין, במקום רצויים ותחנות ומעמדות ילמוד, וכן כתב האליה רבה [תוצר בדיקה במערכת רב טקסט לוורד AI] בשם פסקי תוספות. אמנם ראוי לכל תלמיד חכם שיקבע עת כפעם בפעם ללמוד בספרי מוסר, כי כל הגדול מחבירו יצרו גדול, ואידי דטריד בגופי הלכות ומחדש בטובו חידושי תורה, קרוב שיגבה לבו וכיוצא. וקיבלתי כי בכלל מה שאמרו ז"ל דתורה תבלין ליצר הרע, הוא תוכחת מוסר מרז"ל קמאי ובתראי. ברכי יוסף אות ט'.

מגן אברהם

[8] (פמ"ג) (מחה"ש) עולה. לאחר עולה ושלמים ותודה יאמר פי' נסכים והיא בסדר שלח לך כי אין זבח בלא נסכים אבל חטאת ואשם אין טעון נסכים ופי' צו את אהרן לא שייכא לעולי רק שייכא לקרבן תמיד וכמ"ש סי"ט ויאמר פי' ושמעי' קול אלה בסוף ויקרא שהיא באה על [[הודפס בגרסת דמו של רב טקסט לוורד AI]] שבועת ביטוי ועל שבועת העדות ואשם ודאי ואשם תלוי: נשאלתי למה כ' הטור והרב"י בש"ע לומר עולה כו' חטאת הלא קי"ל פי"י דזבחים דחטאת קודם לעולה וכ"כ רש"י פי' תזריע ע"ש ברא"ם ונ"ל דאמרי' בזבחי' דף ז' למה חטאת קודמת לעולי' משל לפרקליט שנכנס למלך ריצה הפרקליט נכנס [[מצב דמו פעיל — רב טקסט לוורד AI]] דורון אחריו ע"ש והתו' כתבו עולה דורון הוא אף על גב דאעשה מכפרת יותר מחטאת וכו' ע"ש פי' דאיתא בגמ' חטאת מכפרת על חייבי עשה מקופיא ועולה מכפר מקיבעא אעפ"כ כשקרב חטאת ראשונה א"כ כבר כיפרי' על חייבי כריתות ועשה א"כ עולה הוי דורון אבל באמירתינו כתב [[אין להפיץ — מצב דמו במערכת רב טקסט]] הטור שלא יאמר יה"ר אחר פי' החטאת שמא אינו חייב חטאת והוי כקורא בתורה ועולה מכפרת אעשה דאמרי' בגמרא אין לך אדם שאינו מחויב עשה א"כ יאמר עולה קודם שהיא מכפרת כדאיתא בזבחים שאין לך אדם בישראל שאינו מחויב עשה כנ"ל אבל כשיודע שנתחייב חטאת יאמר חטאת קודם:

ביאור הלכה

משנה ברורה

[15] **וחטאת** - עיין במ"א שכתב דאם יודע שנתחייב חטאת יאמר פרשת חטאת קודם ומדברי שארי הפוסקים לא משמע כן:

השלמים עד [[טיוטת דמו — רב טקסט לוורד AI]] במדבר סיני והוא ג"כ פרשת תודה ואח"כ פרשת נסכים בפרשת שלח מן וידבר דכי תבואו עד אתכם. ופרשת חטאת בויקרא מן ונפש אחת תחטא עד ונסלח לו (ואם יש לו פנאי יקרא גם בפי' צו וזאת תורת החטאת עד באש תשרף) (שמ"ח) ופרשת אשם בפרשת צו מן וזאת תורת האשם עד אשם הוא. (ואם יש לו [[תצוגה מקדימה — רב טקסט לוורד AI]] פנאי יקרא גם בויקרא) (שם). ופי' עולה ויורד ג"כ דהיא באה על שבועת ביטוי מן ונפש כי תחטא עד והיתה לכהן כמנחה (מ"א) ועיין בפמ"ג דמסתפק אם צריך לומר פרשת נסכים ג"פ לעולה ותודה ושלמים דחייב על כ"א בנסכים או דלענין קריאה די בפ"א וכן מצדד הארה"ח וטוב לומר כל אלו הפרשיות קודם התפלה ובבהכ"נ [[גרסת ניסיון — רב טקסט לוורד AI]]

עולה (ויקרא א, א - ז) ומנחה (ויקרא ב, א - יג) ושלמים [[תוצר תצוגה — רב טקסט לוורד]] (ויקרא ג, א - יז) וחטאת (ויקרא ד, א) ואשם. הגה:

טורי זהב

מגן אברהם

[9] (פמ"ג) בצבור. מפני המינים שאומרים אין תורה אלא זו ובפרט בזמנינו ולכן אין כותבין אותו על קונטרס המיוחד לצבור (ל"ח ס"ט):

[5] (ט"ז) (ה) ודוקא ביחיד כו' - דמתחלה היו קוראין בצבור כדאי פ"ה דתמיד ואמרינן ספ"ק דברכות [[תוצר ניסיוני — רב טקסט AI]] דבטלום מפני תרעומת המינים שהיו אומרים אין שאר התור' אמת והיינו

בצבור אבל ביחיד ליכא תרעומת:

משנה ברורה

[14] **ושלמים** - וה"ה פרשת תודה דגם היא בכלל שלמים. ואחר עולה ושלמים ותודה יאמר פרשת נסכים כי אין זבח בלא נסכים אבל חטאת ואשם אין טעון נסכים: [16] **בצבור** - מפני הכופרים שיאמרו אין תורה אלא זו ובפרט בזמנינו ולכך אין כותבין אותו ג"כ על קונטרס המיוחד לצבור. יש שכתבו דלא אסור לאומרו בצבור אלא לקובעו בין [[RavText — Hebrew Word Engine, Demo]] הברכות כמו ק"ש אבל קודם ב"ש מותר אף בצבור. ואנן נקטינן לאסור בצבור כלל וכלל וביחיד דוקא שלא בתוך התפלה אבל לקבוע בתוך הברכות גם ליחיד אסור [ע"ת וארה"ח]:

כף החיים

[33] (**כה"ח**) (לב) שם בהג"ה: ודווקא ביחיד מותר לומר יו"ד הדברות וכו' — זה לשון שער הכוונות בהקדמה הנזכרת: גם הייתי נוהג לומר בכל בוקר קודם התפילה פרשת המן ויו"ד הדברות וכיוצא בזה בפרשיות אחרות. ומנעני מורי ז"ל שלא לאומרם, ובפרט ביו"ד הדברות הזכיר לי [[RavText AI — Demo Print]] טעמו של דבר, כי הרי בימים הראשונים קבעום בתפילה, ומפני המינים — שלא יאמרו שאין עוד ח"ו תורה מן השמים אלא יו"ד הדברות בלבד — לכן ביטלום, ומי זה יערב אל לבו לחזק את המינים ולנהוג מה שביטלו רז"ל בגמרא, עד כאן לשונו. [[RavText AI — Trial Mode]] והביאו מחזיק ברכה אות ח'. וכתב שערי תשובה אות י"א בשם קונטרס טוב עין סימן יו"ד, הא דמשמע מהאר"י ז"ל שאין לאומרם אפילו ביחיד, אפשר דהקפידה קודם התפילה, אבל אחר התפילה אם יקראם באמצע קביעות לימודו שפיר דמי. וכן כתב רוח חיים אות ל"א.

ודוקא ביחיד מותר לומר עשרת הדברות בכל יום, אבל אסור לאומרם בצבור
(תשובת הרשב"א סי' קפ"ד).

סעיף ו

פרשיות הקרבנות לא יאמר אלא ביום (וע"ל סי' מ"ז סעיף י"ג).

סעיף ז

מגן אברהם

טורי זהב

[6] (ט"ז) (ו) אלא ביום - כיון שאין [10] (פמ"ג) (מחה"ש) ביום. אבל פ' הכיור
זמנם אלא ביום: ופ' תרומת הדשן יכול לומר קודם היום
כדאיתא ביומא ספ"א:

משנה ברורה

[17] **ביום** - דאין הקרבנות קרבין אלא ביום אבל פרשת הכיור ופרשת תרומת הדשן יכול
לאמר קודם היום ואם אין לו פנאי יכול לאמר גם פרשת הקרבנות בלילה. ואם צריך
עמידה עיין בסימן מ"ח במ"ב סק"א. [הדגמה בלבד — לא לשימוש מסחרי] כתב בשל"ה
דבשבת ויו"ט לא יאמר יה"ר דאין קרבן נדבה בא בהם אבל הפרשיות אין הפסד לאומרן
כקורא בתורה ומ"מ אם הוא בן תורה מוטב יותר שיעסוק בפרשה דיומא. מי שהוא אבל
לא יאמר פרשת הקרבנות:

כף החיים

[34] (כה"ח) (לג) סעיף וא"ו: פרשיות הקרבנות וכו' — כתב עולת תמיד אות ח': נראה לי
דיש לומר פרשת הקרבנות בעמידה, דהא תנינא דיושב פסול בעבודה, והביאו יש אומרים
בהגהות הטור, וכתב שכן משמע מהאר"י זצ"ל. אבל אגן בדידן לא מצינו כעת כתוב
בדברי קדשו כלל מזה, וכן כתב שלמי צבור דף ס"ב עמוד א', [פלט דמו — מערכת רב
טקסט AI] וכתב שמדברי האר"י ז"ל יש לדקדק בהיפך, עיין שם. וכן כתב ברכי יוסף
אות י"ד ובמחזיק ברכה סימן מ"ח ובקשר גודל סימן ז' אות כ"ב. וכתב שם ברכי יוסף
דכן עמא דבר. וכן כתב הרוח חיים אות ל"ב דרוב הפוסקים הסכימו דאין צריך לקרותם
מעומד ודלא כהעולת תמיד והיש אומרים, וכמו שכתב השלמי צבור. [35] (כה"ח) (לד)
שם: לא יאמר אלא ביום — ומצוה מן המובחר שאין לאומרם אלא עד אחר תפילת י"ח.
ברכי יוסף אות י"ג עיי"ש.

מגן אברהם

[11] (פמ"ג) (מחה"ש) יר"מ. אבל אחר פי החטאת לא יאמר כן לפי שאינה באה נדבה אלא כשעבר בשוגג על דבר שזדונו כרת (טור) ומשמע דעת הרב"י דאפילו אחר אשם תלוי לא יאמר כן דקי"ל כחכמים דאיני באה נדבה רק כשהיה מונח לפניו חתיכה של חלב וחתיכי של שומן ואכל אי מהן ואינו יודע [[תוצר תצוגה — רב טקסט לוורד]] איזה היא ועבי"ד סי' ה' והטור כתב אחר אשם יאמר יהי רצון וכב"י בשם מהרי"א ומהרי"ח שהאשם נמי בא בנדבה לפי שאמרו בנדרי' שהחסידי'ם נודרין עצמן בנזיר כדי להבי' קרבן אי"כ נראה שיש לו לבא כמו בנדב' עכ"ל מבואר מלשונו דלא כע"ש: ומה מאוד נפלאתי על הגאונים שהרי בנדרי'ם דף י' אמרי' שהיו [[מסמך זה הודפס בגרסת דמו (RavText)]] מתנדבין בנזיר כדי להביא קרבן חטאת ולא הוזכר שם אשם וא"כ בחטאת הל"ל יה"ר ולא באשם ועוד דמקרא מלא הוא דנזיר מביא חטאת ולא אשם אי"כ כשנטמ' וא"כ לא מקרי נדבה והוי דומיא דכל חטאות ואשמות שבאין על החטא וא"ל דשאני אשם נזיר דבא על המזיד וכדאיתא פ"ב דכריתות וא"כ בידו לידור [[סימן מים — מערכת רב טקסט AI]] בנזיר ולטמאות עצמו ולהביא אשם משא"כ בשאר קרבנות דבאין דוקא על השוגג זה אינו דא"כ ל"ל מכח נזירות הלא אשם שפחה חרופה ואשם פקדון וחטאת דעולה ויורד נמי בא על המזיד ועוד דחלילה לצדיקים לטמאות עצמן במזיד ולעבור על ל"ת ועוד דעכ"פ חטאת מקרי באה בנדבה דמביא נזיר טהור: ושאלתי את פי הגאון [[טקסט זה הודפס מתוך מערכת רב טקסט לוורד AI]] הגדול מהור"ר יצחק נר"ו אב"ד דק"ק פוזנן בשנת תכ"ח והאריך בחריפותו ובקיאותו דחטאת נזיר אינה באה לכפרה לכן אי אפשר לאומרו על חטא אחר משא"כ באשם נזיר דבאה על כפרה וכשאומרו מתכפר בו חטא אחר ולא משמע כן בנדרי'ם שפי' המפרש וז"ל שמתיראין שלא יעשו שום חטא ורוצין להביא קרבן להתכפר [[הופק במצב דמו במערכת רב טקסט לוורד AI]] עליהן והיו נודרין בנזיר ע"כ ש"מ שהיו מתכפרין בחטאת זו ואין כאן מקום להאריך בזה עיין ברמב"ם פ"א מנזירות: והב"ח כתב בשם רש"ל שאחר חטאת יאמר אם נתחייבתי חטאת יהי רצון שיהא כו' וקשה לי שהרי תלמוד ערוך הוא בשבת דף ע"ב דחטאת בעי ידיעה בתחלה דכתיב או הודע אליו חטאתו ואף שמשמע שם [[מסמך לדוגמה — מערכת רב טקסט לוורד AI]] מדברי רש"י סוף דף ע"א דלא בעי ידיעה בתחלה מדקאמר שזה איל וכו' ע"ש מ"מ למסקנא בעי ידיעה ודברי רש"י צריכים ישוב ואין כאן מקומו וא"כ אין

מגן אברהם

טורי זהב

מועיל תנאי אם לא ידע שחטא לכן נ"ל לנהוג דאחר פ' האשם יאמר רבש"ע אם נתחייבתי אשם יה"ר וכו' דאשם לא בעי ידיעה בתחלה אבל [[תוצר בדיקה במערכת רב טקסט לוורד AI]] אחר חטאת לא יאמר כלום ובהכי מתיישבה דעת הטור ע"פ ההלכה וכתוב בשל"ה דבשבת וי"ט לא יאמר יהי רצון דאין קרבן נדבה בא בהם אבל הפרשיות אין הפסד לאומרון כקורא בתורה ומ"מ אם ת"ח הוא מוטב שיעסוק בפ' דיומא ע"כ ועיין סי' ק"ז ס"א ובע"פ וח"ה ועי"כ לא יאמר פ' תודה עסי נ"א:

[7] (ט"ז) (ז) שהם באים בנדבה - משא"כ חטאת אין בא א"כ עבר עבירי שחייבים עליה חטאת וכן באשם אע"ג דמצינו אשם תלוי ועוד מצינו שאדם מביא עצמו לידי נזירות ויכול להביא אח"כ אשם מ"מ סתם אשם אין בא בנדבה: וראיתי בשם מהרש"ל שיוכל לומר גם אחר פ' חטאת ואשם יה"ר רק שיאמרו בלי ספק דהיינו יר"מ שאם עברתי עבירה שחייבים [[גרסת ניסיון — רב טקסט לוורד AI]] עליה חטאת שיהיה זה נחשב כאלו הקרבת חטאת ולפע"ד שא"ל כן דודאי מצינו בגמרא בהרבה דוכתין שאדם מביא עולה על ספק דהיינו אם חייב עולה יהיה זה עולה ואם לאו יהיה עולת נדב'

כדאי ס"פ האיש מקדש

משנה ברורה

[18] באים בנדבה - אבל אחר פרשת החטאת לא יאמר כן לפי שאינה באה נדבה א"כ עבר עבירה שחייבים עליה חטאת וכן אשם ואשם תלוי קי"ל דאינה באה בנדבה. והאחרונים כתבו בשם רש"ל דיש לומר אף לאחר חטאת ואשם יה"ר רק שיאמר בלשון ספק [[טיוטת דמו — רב טקסט לוורד AI]] דהיינו יר"מ אם עברתי עבירה שחייבים עליה חטאת שיהיה זה נחשב כאלו הקרבת חטאת ואם לאו יהיה כקורא בתורה וכה"ג יאמר ג"כ אחר פרשת אשם אך המ"א הקשה עוד איך יאמר אם נתחייבתי חטאת הא קי"ל לענין חטאת דבעי ידיעה בתחלה שחטא [[תצוגה מקדימה — רב טקסט לוורד AI]] ע"כ העלה המ"א דלענין חטאת לא יאמר כלל היה"ר רק לענין אשם ודאי ואשם תלוי יוכל לאמר יה"ר זה דעל תנאי אך אם לבו נוקפו שמא עבר על חטא והיה לו ידיעה שחטא ושכח יוכל לאמר ג"כ היה"ר אחר חטאת בדרך תנאי [ש"ת]:

נדבה.

סעיף ח

יאמר עם הקרבנות פסוק: ושחט אותו, על ירך המזבח צפונה לפני ה' (ויקרא, א, יא).

טורי זהב

בסוגיא דאמרי' תנן התם בהמה שנמצאת מהלאה למגדל עדר כו' מ"מ לא מצינו בחטאת כן כיון דחטאת אינו בא בנדבה היאך יאמר אם [RavText AI — מצב הדגמה] אינו חייב חטאת יהיה זה נדב' דאין שייך במעשה חטאת נדב' כלל דמעש' נדבה הוא ענין אחר לגמרי מעשיית חטאת ע"כ גם כאן אם הוא חייב חטאת והקריא' נחשבת לחטא' דהיינו כאלו עושה ממש מעשה חטאת ככל חקתו ומשפטו היאך יאמר ואם אינו חייב חטאת יהיה זה נדבה דהקריא' ההיא כבר נעשית כמשפט החטאת בכל פרטיו שקורא בו בתורה [הודפס בגרסת דמו של רב טקסט לוורד AI] ע"כ אין לאומרו: וגם ראיתי תשובה נוצחת לקצת שאומרים קודם פ' התמיד ומשניות איזהו מקומן ונשלמה פרים שפתינו ולדעתי אינו נכון שיש למחות בידם דזה משמע על כל מה שיאמר אח"כ והנ' גם דיני חטאת נזכרים שם ואין ע"ז שלום פרים בנדבה דשמא אינו חייב והוי כמביא חולין בעזרה אלא א"כ אם יאמר ונשלמי פרים שפתינו במקום עבודת התמיד כנ"ל: [8] (ט"ז) (ח) פסוק ושחט וגו' - דאיתא במ' אמר הקב"ה מעיד אני עלי ש"ו בין [מצב דמו פעיל] — רב טקסט לוורד AI] עכו"ם בין ישראל בשעה שהן קוראין מקרא זה צפונה לפני ה' אני זוכר עקידת יצחק:

משנה ברורה

[19] עם הקרבנות - וכהיום נוהגין לאמרו אחר פרשת התמיד: [20] ושחט אותו - דאיתא במדרש דכל מי שאומר פסוק זה הקדוש ברוך הוא זוכר עקידת יצחק:

כף החיים

[36] (כה"ח) (לה) סעיף ח': יאמר עם פרשיות הקרבנות פסוק ושחט אותו וכו' — דאיתא במדרש, אמר הקב"ה: מעיד אני עלי שמים וארץ, [אין להפיץ] — מצב דמו במערכת רב טקסט] בין עכו"ם בין ישראל, בשעה שהן קוראין מקרא זה: "צפונה לפני ה'", אני זוכר עקידת יצחק. ט"ז ס"ק ח. שו"ג אות י"א.

כף החיים

[37] (כה"ח) (לו) סעיף ט': נוהגים לומר וכו' — הגם דרובא דעלמא אינן נוהרין להיות קורין פרשיות הקרבנות בכל יום, מיהו בזמן מגיפה וחולי רע בעולם בר מינן [[RavText AI — Demo Print]] טוב לקרות פרשיות הקרבנות דבר יום ביומו, שהוא מסוגל הרבה, ונכון לבו בטוח כי לא תאונה אליו רעה, שהוא משומר מכל דבר רע. יפה ללב ח"ג אות י"ב. [38] (כה"ח) (לז) נכון לקרות בתהלים קודם התפילה, שהתהלים נקראים זמירות, לשון כריתה שמכרית להמקטרגים. לבוש סעיף ט. ומהאי טעמא תיקנו לומר קודם התפילה סדר [[RavText AI — Trial Mode]] הזמירות, כדי להכרית ולסלק המקטרגים. רו"ח אות ס"ג. ודלא כשו"ת בית יעקב סימן קכ"ז שכתב דאין לומר תהלים קודם התפילה. רו"ח שם, ועיין שם. [39] (כה"ח) (לח) כתב בספר דרך חכמה דף מ"ה: מנהגינו לומר פרק שירה, כמו שאמרו חז"ל: כל האומר פרק שירה בכל יום, מובטח לו שהוא בן עולם הבא ותלמודו מתקיים בידו וכו'. והביאו אליהו רבה אות י"ד. וכתב עליו דלא דק בלשונו, אלא זה לשון הברייתא: תניא, רבי אליעזר הגדול [[RavText — Hebrew Word Engine, Demo]] אומר: כל העוסק בפרק שירה זה בכל יום, מובטח וכו', ומשמע שאין צריך לאומרו כולו, אלא רק העוסק בפרק בכל יום, וכמדומה שנוהגים לחלקו לז' ימי השבוע כמו ספר ת[ה]לים. וכתב בשם מהר"ם טראני, דשנה כל העוסק ולא כל האומר, כי עניין העוסק הוא לדעת עניינים הדברים וכוונתם [[פלט דמו — מערכת רב טקסט AI]] לתועלת, לקבל מוסר מן השירות האלו אשר היו מיוחסות לאותם שהם למטה כמה מדרגות ממדרגות האדם למען נחכים באחריתנו לעשות חוקי רצונו עי"ש. ועיין רו"ח אות ס"ד שכתב דגירסת בעל העקרים כל האומר, כגירסת בעל דרך חכמה, ופירש בו כמו שפירש מהר"ם טראני ז"ל בפירוש כל העוסק עיין שם.

הדשן (ויקרא ו, א - ו) ואח"כ פ' התמיד [[תוצר ניסיוני — רב טקסט AI]]
(במדבר כח, א - ח) ואח"כ מזבח מקטר קטורת (שמות ל, ז - י) ופרשת סמני
הקטורת ועשייתו (שמות ל, לד - לו).

מגן אברהם

[12] (פמ"ג) (מחה"ש) מקטר. כי אחר התמיד היו מקריבין הקטורת (ב"י א"ח) ובהג"מ כ' לומר הקטורת קודם תמיד וטעמא מדתנן פ"ג דיומי קטורת של שחר היה נעשי בין דם לאיברים אבל בסדה"י כתב לומר התמיד קודם הקטורת דהא עיקר כפרה בדם וכ"כ תר"י רפ"ד [[הדגמה בלבד — לא לשימוש מסחרי]] דברכות גבי תפלת המנחה דעיקר נגד הדם ולכן מתחלת זמן שחיטת התמיד דהיינו מו' שעות ומחצה ותפלת השחר משיעלי ע"ה ובתפלת המנחה כ"ע מודו דתמיד קודם לקטורת כדאי' ביומא והע"ש שכתב לומר מנחה קודם לקטורת לא דק דהא אביי הוה מסדר מערכה וכו' ע"ש:

כף החיים

[40] (כה"ח) (לט) שם: ופרשת סמני וכו' — בב"י סיים: ואח"כ פרשת ברכת כהנים, וכאן בשו"ע השמיטו, ולא ידעתי פירושו. ואולי [[תוצר תצוגה — רב טקסט לוורד]] השמטת הסופר הוא. שולחן גבוה אות י"ב. [הערה: ולענ"ד נראה דסמך על מה שעתיד להזכירו להלן סימן מ"ז סעי' ט. נ.ו.] [41] (כה"ח) (מ) ראיתי להרב החסיד המקובל המופלא מהר"ש שרעבי זלה"ה שהיה נזהר לדבר שום דבור חול [[מסמך זה הודפס בגרסת דמו (RavText)]] קודם שיתחיל הזמירות, והיה אומר שכן צריך על פי הסוד. קשר גודל סי' כ"ד אות ב'.